

SAGSNOTAT

STATUS – MILJØPRYDNING GRØNNEDAL – OKTOBER 2021

Baggrund

Til brug for løbende opfølgning og generelle orienteringer såvel eksternt som internt i Forsvarsministeriet udarbejdes der ca. fire gange om året en status for fremdriften i projekt miljøoprydning Grønnedal. Forsvarsministeriet koordinerer arbejdet i Styregruppe Miljøoprydning Grønnedal, ligesom der løbende holdes møder i en følgegruppe med Selvstyrets Departementet for Selvforsyning, Landbrug, Energi og Miljø samt Kommuneqarfik Sermersooq for koordinering og gensidige orienteringer om opgaverne.

Grundlaget for arbejdet er bl.a. den fælles pressemeddelelse udsendt af daværende formand for Naalakkersuisut Kim Kielsen og daværende forsvarsminister Claus Hjort Frederiksen den 13. juni 2017 om miljøoprydning i Grønnedal. Heraf fremgår, at opgaven indledes med fjernelse af affald og sanering af bygninger, der ikke skal anvendes fremover.

Herudover har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse arbejdet efter en overordnet plan for håndtering af olieforureningen i Grønnedal, herunder gennemført et pilotprojekt (termisk oprensningss metode), der bl.a. bygger på de erfaringer, der blev fremlagt på Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses konference om metoder for håndtering af olieforurening i det arktiske område afholdt i marts 2018. En opfølgende konference med samme tema og deltagerkreds, planlægges afholdt ultimo april 2022.

Den samlede indsats er beskrevet i Forsvarsministeriets notat om "Forsvarsministeriets miljøindsats i Kangilinnuit (Grønnedal)" og underliggende dokumenter, som løbende opdateres efterhånden som erfaringerne indhentes, og tiltagene gennemføres. Seneste version af notatet er fra november 2018. Til orientering er vedlagt Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses "Handle- og tidsplan for miljøoprydning i Grønnedal", af 30. september 2021, som giver et samlet overblik over arbejdet med opgaven. Tidsplanen må fortsat tages med de forbehold, som vejrlig, bilaterale samarbejder samt den aktuelle situation med COVID-19 tilsiger i relation til gennemførelses hastighed. I perioden frem vil der fortsat kunne blive tale om, at møder og projekter først kan gennemføres senere end planlagt og eventuelt først i næstkommende sæson.

Dato: 8. oktober 2021

Enhed: TGC
Sagsbeh.: FMN-MBI
Sagsnr.: 2019/001044
Dok.nr.: 294467
Bilag: 1

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 7281 0265
E-mail: mbi@1net.fmn.dk

Fjernelse af bygninger, der ikke skal anvendes

Kommuneqarfik Sermersooq og Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har i samarbejde gjort klar til, at kommunen, som bygherre, kan udbyde et bygningssaneringsprojekt nr. 2, som gennemføres som samarbejdet i 2018 og 2019, hvor blandt andet Halv-tolv området blev ryddet. Projektet omfatter denne gang fjernelse af tre bygninger, to af Forsvarets bygninger og en kommunal bygning samt nedtagning og flytning af en kommunal bygning. Afhængig af hvilken entreprenør, der vinder opgaven, hvor hurtigt denne kan gå i gang samt vejrliget, planlægges noget af opgaven løst i år (præsanering/miljøsortering), mens resten, herunder egentlig bortskaffelse, kan gennemføres i 2022. Det er muligt, at hele opgaven eventuelt først kan løses i 2022. Kommunen vil sikre, at eventuelle genbrugsmaterialer tilbydes nærliggende bygger.

Håndtering af olieforurening

Følgegruppe Miljøoprydning Grønnedal har afholdt møder den 23. og 24. september 2021 med primær fokus på orienteringer og drøftelser af Ejendomsstyrelsen og rådgiveres arbejde med Masterplan for håndtering af olieforureningen i Grønnedal.

Overordnet arbejdes der med en masterplan, hvor der specifikt undersøges løsningsmodeller og oprensningmetoder i otte indsatsområder, der er valgt ud fra en risikovurdering af de 38 forureningsområder, der er identificeret i forbindelse med undersøgelser af forureningen i Grønnedal. På mødet erindrede rådgiverne om, at det på baggrund af det monitoringsprogram, der er gennemført i en årrække, og også efter seneste monitoring i 2020 (såvel den landbaserede som marine undersøgelse), fortsat er vurderingen, at forureningen i Grønnedal ikke udgør en risiko for Arsus Fjord. Dermed vurderes der ikke at være risiko for forurening af fisk og fangst dyr i fjord-systemet. Det bør dog frarådes at indsamle muslinger og øvrige stationære dyr til konsum fra de havnenære områder (på lige fod med hvad gælder i andre tilsvarende havneområder).

Der er tale om en kompliceret opgave, med forskellige typer forureninger i et topografisk, geologisk og geohydrologisk udfordrende terræn. Dette medfører blandt andet, at metodevalg og kronologi af oprensning af de enkelte indsatsområder skal overvejes nøje, også fordi forbindelsen og mulige påvirkning mellem nærliggende felter ikke i alle tilfælde er mulig at forudse, før der påbegyndes udgravninger og eventuelt oprensning. Således formodes olieforureningerne at skulle håndteres over en årrække, ved en kombination af forskellige metoder suppleret med et fortsat monitoringsprogram.

Ejendomsstyrelsen vil i det videre arbejde undersøge og eventuelt medtage et forslag, fremsat af Kommuneqarfik Sermersooq, med en model, hvor de forurenede områder ét efter ét bliver gravet op (efter-

fyldt), fjernet, rensed (eventuelt i et anlæg eller en landfarm i Nuuk eller et andet sted evt. en landfarm i Grønnedal) og afhængig af oprensningsniveau eventuelt returneret.

Følgegruppen mødes, jf. vedlagte Handle- og Tidsplan, til drøftelser af en mere gennearbejdet masterplan for håndtering af forureningerne den 29 – 30. november 2021 i Nuuk.

Moniteringer 2021: Moniteringerne er gennemført ultimo september og primo oktober 2021 og omfatter også i år målinger på muslinger ved havneområdet. Trods rådgivers anbefalinger i monitoringsrapporten fra 2020 om et begrænset monitoringsprogram, har Ejendomsstyrelsen fastholdt et program i år svarende til 2020 programmet aht fortsat sammenlignelighed i moniteringerne.

Andre miljøtiltag

Pilotforsøg med fjernelse af Arktisk Lupin: Idet rådgiver har oplyst, at de ikke kan komme med andre konklusioner eller anbefalinger, end hvad der fremgår af afrapporteringen på andet forsøgsår i 2019, da forsøget nu har været på hold i to sæsoner, vil rapporten fra 2019 udgøre grundlaget for afrunding på projektet. Ejendomsstyrelsen vil på baggrund af nævnte rapport udarbejde forslag til way ahead. Der vil antagelig blive tale om en anbefaling om bekæmpelse af lupinen ved slåning og sprøjtning. Forslaget ventes klar i løbet af de kommende måneder, og vil om muligt blive drøftet på kommende følgegruppemøde i november i Nuuk, med henblik på udarbejdelse af en ansøgning til selvstyret om godkendelse af bekæmpelsesplan og fremgangsmåde.

Opfølgende konference i 2021 om oprensning af olieforurenede jord i arktisk klima

Som oplyst ved sidste status, planlægger Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse at afholde en opfølgende international konference i København den 27.-28. april 2022 om oprensning af olieforurenede jord i arktisk klima. Konferencen overvejes afviklet efter samme model som i foråret 2018, og gerne med et grønlandsk bidrag i form af fx særlige temaer om håndtering af olieforurening, som ønskes adresseret på konferencen.

Kommende møder

Styregruppe: Forsvarsministeriets interne Styregruppe Miljøoprydning Grønnedal afholder næste møde den 22. november 2021.

Følgegruppe: Forsvarsministeriet (Departementet, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Forsvarskommandoen og Arktisk Kommando), Departementet for Selvforsyning, Landbrug, Energi og Miljø og Kommuneqarfik Sermersooq afholdt seneste møde 23. – 24. september 2021. Næste møde afholdes den 29. – 30. november 2021 i form af et fysisk møde i Nuuk, jf. ovenfor om plan for håndtering af olieforureningerne.

Bilagsliste

Handle- og tidsplan for miljøoprydning i Grønnedal, af 30. september 2021.